

Aan het algemeen bestuur

postadres

Postbus 5006
7600 GA Almelo

bezoekadres

Kooikersweg 1 Almelo

t 088-2203333

e info@vechtstromen.nl

www.vechtstromen.nl

onderwerp
Kwijtscheldingsbeleid
Toezegging 25-30

datum
23 september 2025

portefeuillehouder
G. Wolters

contact behandelaar via
bestuursondersteuning@vechtstromen.nl

bijlage(n)
1

Geacht bestuur,

Op 9 juli 2025 heeft een extra commissievergadering van de commissie Financiën en Beleidsuitvoering plaatsgevonden. Tijdens de behandeling van agendapunt 'Ontwerp kostentoedeling 2026' is een toezegging gedaan aan de Commissie financiën en beleidsuitvoering. Deze toezegging luidt als volgt:

'Onderzoeken of kwijtschelding ook kan gelden voor ZZP-ers en kleine zelfstandigen in de categorie ongebouwd.'

Met deze brief wordt invulling gegeven aan deze toezegging.

Huidig kwijtscheldingsbeleid

Vechtstromen kent sinds de start in 2014 een kwijtscheldingsverordening. Deze is in de afgelopen jaren een aantal keren gewijzigd. De kwijtscheldingsverordening benut het grootste deel van de wettelijke ruimte die beschikbaar is voor het kwijtschelden van privé-belastingen van natuurlijke personen. De kwijtscheldingsverordening bevat geen regels die het mogelijk maken om belastingen die (geheel of gedeeltelijk) verband houden met de uitoefening van het bedrijf of beroep kwijt te schelden. Dit memo geeft informatie over andere mogelijkheden die nog beschikbaar zijn.

De belangrijkste uitgangspunten van het huidige beleid zijn:

- Alleen natuurlijke personen komen in aanmerking voor kwijtschelding.
- Er wordt getoetst op het maximale wettelijk toegestane inkomensniveau: 100% van de bijstandsnorm.
- Binnen de heffingen is kwijtschelding mogelijk voor:
 - zuiverings- en verontreinigingsheffing voor huishoudens;
 - watersysteemheffing voor ingezetenen.

- Kwijtschelding is alleen van toepassing op privébelastingen, niet op zakelijke belastingen.
- De verruimingsmogelijkheden (kleine zelfstandigen, verruiming inkomen AOW'ers, kosten kinderopvangtoeslag, en verruiming vermogensnorm) worden allemaal toegepast.

De watersysteemheffing voor gebouwd, ongebouwd en natuur en de zuiverings- en verontreinigingsheffing voor bedrijfsruimten zijn bij Vechtstromen uitgesloten van kwijtschelding. Omdat kwijtschelding een terugkerend thema is binnen het bestuur van Vechtstromen wordt in deze brief, aanvullend op de toezegging, een zo volledig mogelijk beeld gegeven van de (on)mogelijkheden rondom kwijtschelding. Er zijn namelijk keuzes te maken binnen het kwijtscheldingsbeleid. Bijlage 1 bevat een stroomschema. Het doel van dit stroomschema is het overgrote deel van de te maken keuzes eenvoudig weer te geven.

Naast de keuzes geeft het stroomschema ook weer wat het beleid van Vechtstromen op dit moment is (groene blokken). Met rode blokken wordt weergegeven welke ruimte er nog is en waar Vechtstromen niet voor heeft gekozen.

Wettelijke kader en (landelijke) praktijk

De ruimte die aanwezig is voor waterschappen voor wat betreft kwijtscheldingsbeleid, is opgenomen in de Waterschapswet, Invorderingswet 1990, de bijbehorende uitvoeringsregeling invorderingswet 1990 en de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden. Wat het waterschap uiteindelijk vaststelt aan regels over kwijtschelding wordt vastgelegd door het algemeen bestuur in de kwijtscheldingsverordening, binnen de kaders van de wet.

In de kwijtscheldingsverordening van Vechtstromen is opgenomen dat kwijtschelding mogelijk is voor de privé-belastingen van natuurlijke personen. De kwijtscheldingsregels zijn door de wetgever ook uitsluitend bedoeld voor natuurlijke personen. Zakelijke belastingen zijn uitgesloten. Dit zou namelijk kunnen lijden tot concurrentievervalsing. Daarmee is het niet mogelijk om voor ondernemers en rechtspersonen kwijtschelding te regelen. In ieder geval niet voor de belastingaanslag die zij ontvangen op de zakelijke eigendommen. Voor zakelijke belastingen zijn andere mogelijkheden:

- saneringsakkoorden (Wet homologatie onderhands akkoord),
- surseance van betaling of
- faillissementsprocedures.

Natuurlijke personen met een onderneming kunnen binnen het huidige beleid van Vechtstromen kwijtschelding aanvragen voor bepaalde privébelastingen, niet voor zakelijke aanslagen (belastingen die (geheel of gedeeltelijk) verband houden met de uitoefening van het bedrijf of beroep).

Kwijtschelding voor soorten belastingen

De wet geeft ruimte om voor alle soorten belastingen van het waterschap kwijtschelding te verlenen, mits het privé-belastingen betreft.

Op dit moment verleent Vechtstromen voor de verontreinigings- en zuiveringsheffing volledige kwijtschelding voor (privé)woonruimte. Voor de watersysteemheffing uitsluitend voor de ingezetenen (heffing). De aanslagen uit hoofde van de watersysteemheffing – gebouwd, ongebouwd en natuur – zijn in het huidige beleid uitgesloten van kwijtschelding. De gedachte hierbij is; indien iemand eigendom heeft in (één van) deze categorieën, is in nagenoeg alle gevallen meer vermogen aanwezig dan volgens de wettelijke toetsing is toegestaan om in aanmerking te komen voor kwijtschelding.

Voor zover bekend biedt op dit moment één waterschap kwijtschelding voor de watersysteemheffing – gebouwd. Dat waterschap heeft dit in de verordening beperkt tot gebouwd eigendom dat in gebruik is als woonruimte (dus niet voor bedrijfsruimten). Er is geen enkel waterschap bekend dat kwijtschelding van de belastingaanslag voor ongebouwd en natuur verleent.

Antwoord toezegging: ‘Onderzoeken of kwijtschelding ook kan gelden voor ZZP-ers en kleine zelfstandigen in de categorie ongebouwd’

Op basis van voorgaande uitwerking is antwoord te geven op de toezegging. Het antwoord is dat de wet ruimte biedt om kwijtschelding te organiseren voor ondernemers met ongebouwd eigendom dat in privé-eigendom is. Het ongebouwde bezit mag dus geen onderdeel zijn van de onderneming.

Om deze kwijtschelding mogelijk te maken, is het nodig om het kwijtscheldingsbeleid uit te breiden met de categorie *ongebouwd* binnen de watersysteemheffing.

De effecten zijn als volgt onder te verdelen:

- **Financieel effect:** In beginsel blijven de totale belastingopbrengsten voor het waterschap gelijk. Echter, de gedeelde inkomsten door kwijtschelding worden herverdeeld over andere belastingplichtigen. Dit leidt tot stijging van de tarieven voor eigenaren en/of ingezetenen die niet in aanmerking komen voor kwijtschelding.
- **Hogere uitvoeringslast:** Het zal leiden tot meer verzoeken tot kwijtschelding. Daarmee stijgen mogelijk de uitvoeringslasten. De verwachting is dat dit beperkt is.
- **Beperkte doelgroep:** De verwachting is dat het om een kleine groep belastingplichtigen gaat. Het is aannemelijk dat bij het overgrote deel van deze groep de inkomsten en/of het vermogen uitstijgt boven de normen voor kwijtschelding. Daarmee is de verwachting dat toekenning op deze grond zeer beperkt is.

Conclusie en standpunt dagelijks bestuur

Het is juridisch mogelijk om kwijtschelding toe te passen op belastingaanslagen in de categorie *ongebouwd*. Ook voor kleine zelfstandigen/ZZP'ers. Echter, uitsluitend als het om privé-belastingen gaat. Hiervoor moeten de regels in de kwijtscheldingsverordening worden aangepast. De verwachting is dat de beoogde groep die hiermee wordt bereikt zeer beperkt is (agrariërs met ongebouwd privévermogen dat voldoet aan de overige eisen van inkomen en vermogen). Daarnaast zou het uitbreiden van de normen leiden tot (beperkte) extra werkzaamheden in de uitvoering en een verhoging van de tarieven voor overige eigenaren in deze categorie.

Vanwege bovengenoemde redenen acht het dagelijks bestuur verdere verruiming van het huidige kwijtscheldingsbeleid niet wenselijk. Het dagelijks bestuur is daarom niet voornemens om te komen met een nieuw voorstel voor het verruimen van de regels voor kwijtschelding.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van waterschap Vechtstromen,

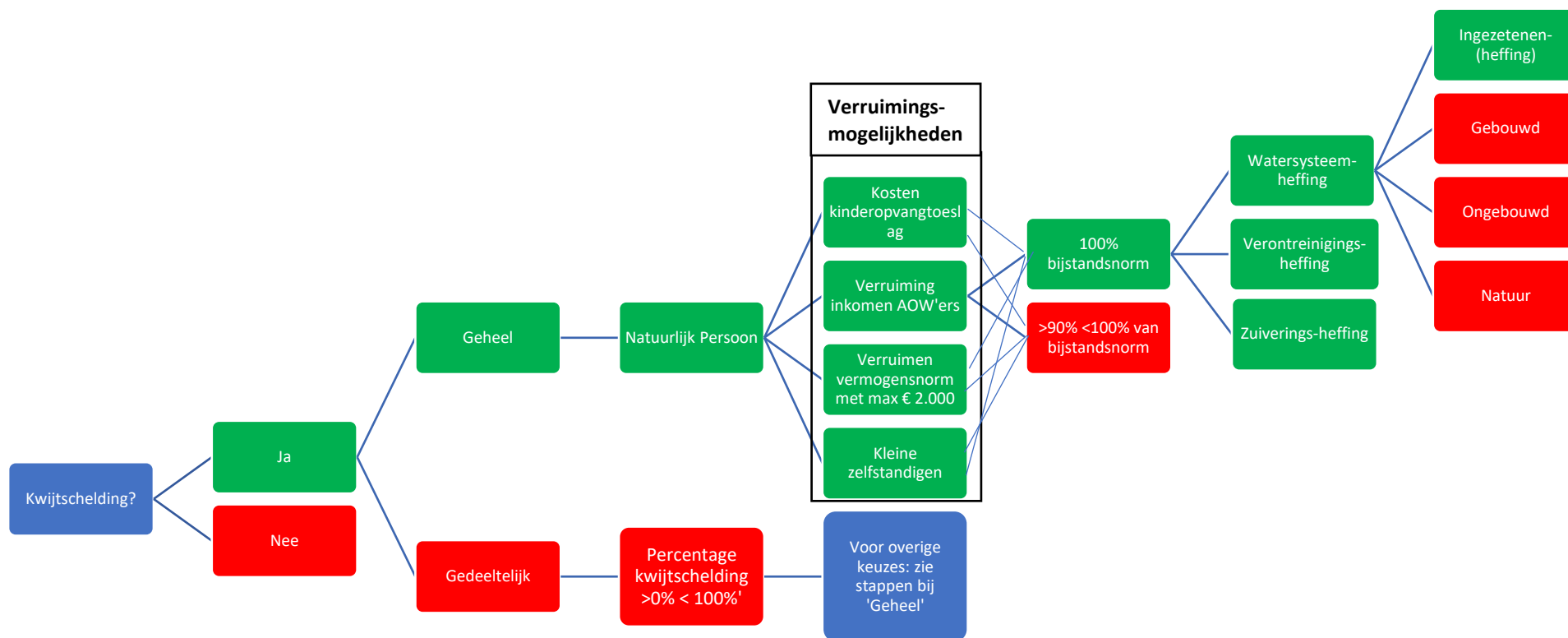
dr. S.M.M. Kuks, Watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris

Bijlage 1 Stroomschema keuzes kwijtschelding

Groen: Past Vechtstromen op dit moment toe

Rood: Past Vechtstromen niet toe.

Aandachtspunten: Alle belastingensoorten in dit stroomschema betreffen privé-belastingen. Het is niet mogelijk om kwijtschelding te verlenen voor zakelijke belastingen.

Overkoepelende vraag binnen de watersysteemheffing is: Wie vangt de gederfde inkomsten als gevolg van kwijtgescholden bedragen op? Op dit moment worden de gederfde opbrengsten aan ingezetenenheffing opgevangen binnen de categorie 'ingezetenen' het is ook mogelijk om de gederfde inkomsten te verdelen over alle belastingcategorieën. Deze vraag zou ook beantwoord moeten worden als voor de categorie 'gebouwd' kwijtschelding wordt verleend.